

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK III., ČÍSLO 10

15. červen 2006

(za dobrovolné příspěvky)

Tradice Otců

Ze spisů svatého kněze Tomáše Akvinského

Protože nám jednorozený Syn Boží chtěl dát účast na svém božství, přijal naši přirozenost; stal se člověkem, aby člověka zbožštil.

A nejen to: On všechno, co si z našeho vzal, plně vynaložil na naši spásu; své tělo nabídl Bohu Otcí v oběť smíření na oltáři kříže a svou krev vycedil jako naše výkupné a jako očištnou lázeň, abychom byli vykoupeni z ubohosti ot-

roctví a očištění ode všech hříchů.

Aby však v nás zůstala trvalá památka na toto veliké obdarování, pod způsobami chleba a vína zanechal věřícím své Tělo jako pokrm a svou Krev jako nápoj.

Jak drahocenná a podivuhodná je to hostina, přinášející spásu a plná všelike lahodnosti! Neboť co může být vzácnějšího než tyto hody? Nepředkládá se nám totiž žádné maso telat a kozlů jako

kdysi za mojžíšského zákona, ale nabízí se nám tu sám Kristus, pravý Bůh. Vzbuzuje snad něco větší podivení než tato svátost?

Žádná jiná svátost není spasitelná jako tato: Zbavuje hříchů, rozmnožuje ctnosti, naplňuje duši hojností všech duchovních darů... A nikdo není s to vyjádřit sladkost této svátosti, neboť se v ní ochutnává duchovní blaženost přímo z jejího pramene a slaví se v ní památka oné závratné lásky, kterou Kristus ukázal svou smrtí na kříži.

Jak dál po těchto volbách?

Křesťané mohou být mluvčími zdravě konzervativních instinktů naší společnosti

Výsledky voleb, žel Bohu, nepřinášejí vyhlídku, že by se obhajoba kulturně-civilizačních a morálních hodnot dostala do popředí pozornosti našeho zákonodárského sboru více než dosud. Přitom ale tyto hodnoty, konkrétně otázky kolem ochrany lidského života a obrany rodiny, stále výrazněji určují vývoj a budoucnost evropské společnosti. Evropa, stejně jako Amerika, je na kulturním rozcestí: přitom ale v Evropě, na rozdíl — zejména — od Spojených států, je konzervativní pohled na společnost a kulturu odsunut do pozadí. Hlas konzervativců tu zaznívá ojediněle a nesměle.

Kdo je to konzervavec? Není to člověk, který za každou cenu hájí věci minulé, protože v minulosti, a zejména v naší střeoevropské minulosti najdeme mnoho zlého. Konzervativcem je spíše ten, kdo se snaží dobrat trvalých principů přirozeného řádu věcí. Konzervavec nelpí na tom, co bylo, ale na tom, co je trvalé. V tomto smyslu je konzervativní většina lidí, i když je to pro ně obtížné formulovat: ale jejich vnitřní citění, jejich instinkty je orientují právě takto: vždyť proto většina lidí žije ve

Konzervativcem je ten, kdo se snaží dobrat trvalých principů přirozeného řádu věcí. Konzervavec nelpí na tom, co bylo, ale na tom, co je trvalé.

Foto: profiLife.cz

stabilních rodinách, a nad věcmi, jako je eutanázie, stojí v úzkostných rozpacích.

Máme si tedy zoufat nad tím, že právě tyto zdravé a pro budoucnost lidské společnosti nezbytné instinkty nemají u nás prakticky žádný politický hlas? Není třeba. Obhajoba kulturně-civilizačních hodnot není závislá jen na politice v užším smyslu slova, ale daleko spíše na širším nasazení občanů, jejich inicia-

tiv a hnutí. Tak se prosadili konzervativci ve Spojených státech, kde po kulturní krizi šedesátých a sedmdesátých let získali ve společnosti převahu.

Jsem přesvědčen, že právě křesťané mohou být mluvčími zdravě konzervativních instinktů naší společnosti. Musíme si ale uvědomit, že jejich křesťanství není soukromou, ale veřejnou věcí.

Jiří Karas

ZPRÁVY

Kauza čítanky pro 8. třídu se komplikuje

Nakladatelství *FRAUS* požádalo server *Res Claritatis* o uveřejnění obhajoby proti stížnostem arcibiskupů Graubnera a Vlka na text čítanky pro 8. ročníky.

Zásadním argumentem nakladatelství *FRAUS* je dopis (čj. 532/2005), který jménem České biskupské konference poslal 4. srpna 2005 laik Daniel Kuchyňka ze Školské sekce ČBK: v něm výslovně říká, že Česká biskupská konference nemá proti textu učebnice námítky.

Na naši žádost se ke kauze „Čítanka“ vyjádřil olomoucký arcibiskup Jan Graubner:

„Jestli došlo ke schválení čítanky školskou sekcí ČBK, jejíž pracovník tvrdí, že k vyjádření nebyl předložen celý text knihy, jde o lidské selhání, z něhož vyvodíme důsledky. Zajímavé je, že žádná jiná čítanka z této řady nebyla předložena Církvi k vyjádření.“

Skutečnost je taková, že v knize je více článků pro křesťany nepřijatelných. Vyjadřovat se podobně o tématech židovských nebo muslimských si nikdo nedovolí. Noviny argumentují, že rodiče si proti učebnici nestěžují. Biskupové promluvili. Teď je řada na laicích.“

Olomoucké arcibiskupství, nakladatelství Fraus

Charita pomáhá obětem zemětřesení v Indonésii

Sdružení Česká katolická charita pomáhá v Indonésii, kterou 27. května zasáhlo ničivé zemětřesení a vyhláší veřejnou finanční sbírku na pomoc obětem katastrofy.

Pracovníci české Charity připravují ve spolupráci s partnerskou nadnárodní organizací Caritas Internationalis a indonéskou Charitou přímou pomoc obětem. Na místo již dorazili lékaři a zdravotní sestry z nemocnic provozovaných indonéskou Charitou a snaží se poskytnout okamžitou pomoc. Probíhá nákup potra-

vin a stanů pro lidi, kteří museli opustit své domovy. Tým odborníků provádí na místě podrobný průzkum situace.

Sbírkové konto: 369-369369369/0800 u České spořitelny, variabilní symbol: 1151 (při platbě složenkou prosím uvádějte číslo účtu ve tvaru: 3690369369369/0800, VS 1151).

Na okamžitou pomoc Indonésii zároveň Česká katolická charita uvolnila částku 10 000 USD ze svého krizového fondu.

SČKCH

Křesťané v severní Nigerii se nemstí za násilí

Nigerijští křesťané, kteří ztratili své milované během nábožensky motivovaných útoků, překvapují útočníky tím, že se odmítají mstít. V únoru se severní Nigerii přehnala vlna násilí: islamisté nyní nemohou pochopit, že křesťanská společnost jsou rozhodnuta útočníkům odpustit. Řekla to při návštěvě Evropy Sestra Christiana Akpah, která působí v Shuwa blízko Maiduguri, hlavního města severovýchodního státu Borno.

Vyprávěla, že 17. února bylo ve státě Borno zabito 53 lidí a poničeno 58 koste-

lů. Podnětem byly karikatury Mohameda, jež se objevily v západních médiích. Tyto útoky byly součástí širšího okruhu násilí, kdy bylo v celé Nigerii zabito asi 300 křesťanů. Přesto katolíci i protestantští vůdci vyzývali své lidi k nenásilí. Naopak prudce stoupla návštěva bohoslužeb.

Sestra Christiana řekla: „Muslimové teď říkají, že na křesťanství musí být něco zvláštního, když se křesťané ani nevzdávají své víry, ani se nemstí.“

ACN

Většinu sociální práce v Etiopii vykonává katolická menšina

Biskup stredoetiopského Emdeberu Abune Musie Ghebreghiorghis, OFM Cap. řekl při návštěvě Evropy, že nejzákladnější potřebou obyvatelstva v jeho oblasti je základní vzdělání. V Etiopii, která má 65 milionů obyvatel, je katolíků jen 0,7 %. V emdeberské diecézi je ze 3 milionů lidí

jen 24 000 katolíků, ale ti zde vykonávají 90 % veškeré sociální práce. Nedávno otevřeli technickou školu, kde se lidé učí dovednostem potřebným pro zdejší život. Vztahy s muslimskou většinou označil biskup za celkem dobré.

ACN

Televize Noe na internetu

Digitální satelitní televize *NOE* je od 1. června 2006 ještě více blíž lidem, kteří dosud neměli možnost její program sledovat prostřednictvím satelitu nebo kabelové televize. S využitím vysokorychlostního internetu lze vysílání sledovat přímo na monitoru počítače.

Uživatel si může přímo na <http://www.tvnoe.cz> vybrat ze čtyř datových toků. Kvalita zvuku a obrazu i velikost obrazovky je závislá na objemu přenášených dat. Při spuštění velikosti přenosu 32 kbps nabízí srozumitelný zvuk a malou velikost obrazovky s úhlopříčkou 8 cm. Rozlišení kontur obrazu je spíše horší. Přenos dat o objemu 128 kbps se zvuk i obraz výrazně zlepšuje. Úhlopříčka virtuální obrazovky je 14 cm. Více čitelné jsou také titulky. Přenos dat o objemu 360 kbps a větší než 720 kbps nabízí ještě kvalitnější obraz.

Satelitní přenos sledovaný v televizi však internet plně nahradit neumožní. U sledování *TV NOE* na internetu je třeba brát v úvahu způsob připojení, který domácnost užívá. Při omezeném toku dat, který operátor uživateli měsíčně poskytuje, sledování televize data vyčerpá a rychlost přenosu bude uživateli výrazně snížena. Kdo platí operátorům za přenesený objem dat, mohl by se dočkat vysokého účtu za telekomunikační služby.

TV Noe

Mohamedáni proti „Šifře“

Pákistánská vláda se rozhodla zakázat promítání „Šifry“: je „rouhavá a uráží křesťanskou menšinu“, říká se v jejím prohlášení. Ministr kultury Ghulam Džamál řekl: „Islám nás učí respektovat všechny proroky a Ježíš Kristus je prorok, kterého všichni muslimové velmi uctívají. Jakýkoli útok na něho nebo ponížení jeho osoby je třeba odmítnout.“ Rozhodnutí vlády je reakcí na protesty křesťanského společenství, které tvoří jen 2,5 % populace.

Promítání filmu bylo také zakázáno v indickém státě Andhra Prádeš: je to už sedmý spolkový stát, který „Šifru“ zakázal. Indická cenzurní komise přitom ponechala na místní správě, zda film zakáže nebo ne. Vyžádala si nicméně, aby produkční společnost Sony umístila na začátek filmu upozornění, že jde o „smyšlenku bez jakékoli historické hodnoty“.

Asia News

ZPRÁVY

„Manželství a plození“

Papežská rada pro rodinu publikovala 6. června dokument o vztahu rodiny k plození. Ten konstatuje, že rodina dnes čelí zásadním útokům, jako jsou nové formy soužití, oplodňovací techniky, politika kontroly porodnosti atd. Lidé se vyhýbají tomu, aby vůbec měli děti, obhájí se rodina s jedním rodičem, rodinný rozvrat, homosexuální rodiny.

Dokument říká, že plození (řada jazyků užívá pojem pro-kreace, tj. pokračování v Božím stvoření – pozn. RC) je prostředkem předávání života skrze svazek lásky muže a ženy a proto musí být

lidské. Spojení muže a ženy nelze oddělit od plození jako jeho dimenze; z toho vychází veškerá manželská morálka.

Dokument navazuje na encykliku *Humanae vitae* a trvá na tom, že spojení a plození musí být v každém manželském aktu spojeno.

„Člověk je rodinná bytost,“ říká se v dokumentu, „a takto je bytostí společenskou, politickou, ekonomickou, kulturní, právní a náboženskou. Rodina se dotýká všech těchto zásadních aspektů a proto potřebuje pomoc, ochranu a stálé propagování.“

Zenit

Chystá se nový dokument o Eucharistii

Na zasedání rady sekretariátu biskupské synody, jež asistuje papeži při sepisování postsynodálních exhortací, řekl Benedikt XVI., že chce publikovat dokument, který by shrnul závěry loňské synody o eucharistii.

Papež při té příležitosti řekl, že eucharistie je především zdrojem a tajemstvím stálého podnětu naší misie. „Text, který se připravuje, chce předložit Božimu

lidu pokrm pravdy, pomáhat mu růst v pravdě, obeznámit ho s tajemstvím eucharistie a vyzvat ho k intenzivnímu eucharistickému životu,“ dodal.

V době narůstající globalizace je třeba, aby pravda o Kristu a o jeho evangelii spásy zasáhla všechny. Je nesčetně míst, kde je třeba hlásat ho a svědčit o něm.

Zenit

Benedikt XVI. v Polsku

25. května dorazil Benedikt XVI. do Polska, aby povzbudil víru 36 milionů polských katolíků. Byla to jeho druhá cesta od nástupu na papežský stolec. Už na letišti zdůraznil, že jde o cestu víry, součástí poslání svěřeného mu apoštolem Petrem. Cestu zakončil v neděli 28. května: mezitím navštívil Varšavu, Čenstochovou, Krakov, Vadovice, Zenbrzydowskou Kalvárii a Osvětim.

Jedním z nosných pilířů návštěvy Benedikta XVI. v Polsku byla mše svatá na varšavském náměstí Pilsudského. Zde

před 27 lety zvolal při své první návštěvě Jan Pavel II.: „Sešli Ducha svého a obnovíš tvář země, této země...“

Už od tří hodin ráno zde v dešti čekalo víc než čtvrt milionu věřících. Papež poděkoval Polákům za svědectví víry v minulých desetiletích.

Homilii věnoval hlubinnému propojení lásky a pravdy. Zdůraznil, že nesmíme podléhat pokušení relativismu, subjektivismu a selektivní interpretace Písma.

Zenit, KATH.NET, VIS

Bible pro Severní Koreu

Jedna z nejnebezpečnějších misijních služeb se odehrává na severo-jihní korejské hranici, kde se křesťané snaží pašovat bible severokorejským věřícím. Malé balíčky Nových zákonů opatrně (za tmy a mlhy) přenášejí kousek za hranici a tam je zahrabou do země. Svým kontaktům pak pošlou signál, kde je třeba bible hledat.

Řetěz zorganizovalo texaské Centrum

biblických překladů.

Severokorejský režim, uctívající diktátora Kim Čong-Ila jako modlu, považuje křesťanství za jednu z největších hrozeb a chce je vyhladit. Podle neoficiálních údajů se v severní Koreji tajně schází asi 400 000 křesťanů (z 23,6 milionu obyvatel) a asi 100 000 jich je v koncentračních táborech.

KATH.NET

Svatodušní setkání papeže a „nových hnutí“

Přes 300 000 lidí přijelo na svatodušní sobotu do Říma, kde se papež setkal s členy více než stovky „nových hnutí“. Jak řekl předseda papežské rady pro laiky Stanislaw Rylko, je papež těmto hnutím zvlášť nakloněn.

Už jako prefekt kongregace pro nauku víry jim byl pozorným partnerem a rádcem. V hnutích vidí živý výraz víry a v jejich činnosti „znamení pro budoucnost“.

KATH.NET

Církev v Zambii úspěšná v boji s HIV

Katolická Církev pomohla v Zambii obrátit trend v epidemii HIV, a to bez kompromisů ve svém tradičním učení. Řekl to při své návštěvě Evropy P. Alick Mbanda, kancléř diecéze Ndola. Právě katolické programy boje s HIV jsou životně důležité a díky nim konečně začal klesat počet nakažených. Vláda dělá podle P. Mbandy příliš málo.

Z 11 milionů obyvatel Zambie je nakaženo asi 1,2 milionu lidí. Církev distribuuje léky proti AIDS a vyučuje abstinenci.

„Některé nevládní organizace doporučují kondomy, ale ty vedou mladé lidi k náhodnému sexu a problém se tak jen zvětšuje“.

ACN

„Šifra“ zvyšuje zájem o *Opus Dei*

Britský mluvčí *Opus Dei* Jack Valera řekl, že zfilmovaná „Šifra“ prudce zvýšila počet žádostí o vstup do této organizace. V posledních dvou měsících to bylo po 50 žádostech, zatímco obvykle jsou 3-4 měsíčně.

Valera poznamenal že líčení *Opus Dei* ve filmu je mnohem zlomyslnější než v Brownově knize.

Také římský mluvčí *Opus Dei* Marc Carrogio ohodnotil Brownovu knihu i film jako „nepřímou reklamu“.

Hartwig Bouillon, mluvčí pro Německo, řekl, že v květnu zaznamenaly německé stránky *Opus Dei* 3 miliony návštěv, což je desetinásobek počtu, který byl zaznamenán při svatořečení zakladatele Josémariá Escrivá.

KATH.NET

ZPRÁVY

Církev o vztazích s islámem

Na plenárním zasedání papežské rady pro migranty a lidi na cestách (15.–17. května) se obsáhle diskutovalo o perzekuci křesťanů v islámských zemích. Diskusi otevřel arcibiskup Giovanni Lajolo, sekretář pro vztahy se státy, který řekl, že otázka víry je v debatě o migraci stále důležitější.

Pokud jde o migraci z islámských zemí, upozornil arcibiskup, že Svätý stolec často bránil právo migrantů na svobodu náboženské víry. Tato svoboda zahrnuje možnost praktikovat vlastní náboženství, nebo je změnit. Na druhé straně musejí migranti respektovat zákony a hodnoty společnosti, ve které žijí, což se týká i místních náboženských hodnot.

Pokud jde o chování islámských zemí samotných, konstatoval arcibiskup, že situace je různorodá a má mnoho aspektů. Společná je však narůstající tendence vlád prosazovat radikální islámské normy a životní styly i pro jiné národy. Konkrétně uvedl tlaky skupin ze Saudské Arábie a Íránu.

V Asii žili muslimové a nemuslimové donedávna víceméně v míru. V posledních několika letech se však objevují extrémistické skupiny a náboženské menšiny se stávají terčem násilí. Arcibiskup vyjádřil také obavy z islámské expanze v Africe a částečně i v Evropě.

V oblastech zradikalizovaného islámu bývají křesťané nespravedlivě souzeni islámskými tribunály, brání se jim v budování svatyní a v náboženské praxi.

Arcibiskup Lajolo kritizoval islámské země za to, že nedbají zásady vzájemnosti, reciprocity, jež je ve vztazích mezi státy běžná, jde-li o náboženské věci. Tyto země požadují náboženská práva pro své občany, kteří migrují do jiných zemí, ale ignorují je u nemuslimských přistěhovalců ve vlastních zemích.

Strategie

Vatikánský představitel formuloval tato doporučení:

- Církev má tvář v tvář islámu žít plně svou identitu, nemá ustupovat. Radikální islamisté, varoval Lajolo, využívají každé známky toho, co pokládají za slabost.

- Katolíci mají být otevřeni dialogu, ať už s jednotlivými národy, nebo v rámci OSN a jiných organizací.

- Zásadním problémem jednání s islámskými národy je to, že neoddělují náboženství od státu. Součástí dialogu s islámskými náboženskými a politickými autoritami by proto měla být snaha jim

pomoci oddělení těchto dvou sfér vybudovat.

- Zvláště citlivou záležitostí je respekt k menšinám a lidským právům, zvláště k náboženským právům.

- Svätý stolec se bude i nadále stavět proti pokusům využít náboženství jako zdůvodnění terorismu a násilí.

- Ochrana křesťanů v islámských zemích je zvláště obtížná v oblasti mezi Tureckem a Středním Východem. Je třeba vycházet vstříc křesťanům, kteří přicházejí ze svých zemí do bezpečí.

- Muslimy, kteří žijí v převážně křesťanských zemích, je třeba integrovat do zdejší společnosti.

- Důležitou úlohu ve výchově křesťanů, i těch, kteří žijí v islámských zemích, hrají média.

- Římská kurie společně s místními církvemi musí v této záležitosti spolupracovat a také hledat způsoby, jak šířit evangelium v islámském světě. To je naše povinnost i právo, uzavřel arcibiskup Lajolo.

Britský pohled

O muslimsko-katolických vztazích hovořil také kardinál Cormac Murphy-O'Connor; 16. května v oxfordském Centru islámských studií řekl: „Naše vzájemné porozumění je zásadní pro světový mír a lidský pokrok, zejména v oblastech, kde globalizace a masová migrace stavějí křesťany a muslimy těsně vedle sebe.“

Hlavní překážkou však, podle kardinála Murphyho, je neschopnost muslimských zemí dodržovat princip náboženské svobody. „Je zásadně důležité, aby muslimové mohli praktikovat v Oxfordu a Londýně, stejně jako křesťané v Rijádu a Kábulu“. Vyzval také muslimy žijící v Británii, aby se ozvali, když se křesťanům v islámských zemích upírají jejich práva.

Reciprocita

Také kardinál George Pell ze Sydney hovořil ve Spojených státech o problémech s islámem. Na jedné straně vyzdvihl společné momenty křesťanství a islámu i značnou diverzitu muslimského přesvědčení. Na druhé straně však připomněl, že korán obsahuje výzvy k násilí. Kromě toho muslimové věří, že korán pochází bezprostředně od Boha a nelze ho podrobit kritické analýze a reflexi, jíž křesťané podrobují bibli. Také on však zdůraznil nutnost dialogu mezi křesťany a muslimy.

Na zmíněném zasedání rady pro migranty promluvil i papež, který vyzval

Západní Afrika proti zbraním

Hospodářské společenství západoafrických států ECOWAS ohlásilo, že vytvořilo nový útvar, který bude potírat šíření zbraní v regionu a zavede mezinárodní program, který by měl přimět členské státy bojovat proti obchodu se zbraněmi.

Zatím se odhaduje, že v západní Africe se nachází asi 10 milionů ilegálních zbraní a výbušnin malého kalibru, včetně např. houfnic a samopalů.

Misna

Írán hrozí západu

Dori Nadžafabadi, bývalý ředitel íránské tajné služby za prezidenta Chátámiho, nynější íránský ministr spravedlnosti a blízký spojenec ajatoláha Chámenejiho, řekl v listě *Resalat*, že budou-li západní státy vyvíjet tlak na Írán kvůli jeho jadernému programu, povolí Írán transit drog a narkotik na svém území a ve svých vodách. Také Fada Hosejn Maleki, předseda íránské agentury pro kontrolu drog, řekl, že přestane-li Írán bránit obchodu s drogami, zaplaví jimi Západ.

Asia News

Pomoc pro Súdán

Americká skupina proti otroctví (AASG) hlásí, že se ze severního Súdánu vrací mnoho lidí domů na jih. Tam sice vzniká nová, samostatná správa, ale chybí jí peníze a další zdroje, aby zvládla příliv navrátilců. Těm chybí voda a další základní potřeby.

AASG poskytuje lidem základní „soudrživost pro přežití“, které obsahují základní nástroje k vybudování obydlí, džbán na vodu, kotlík na vaření, udice na lovení ryb, pokrývky a moskytiéry. Jedna souprava stojí 35 USD. Přispět je možno na adresu AASG, 198 Tremont Street, S. 421, Boston, Massachusetts, USA 02116.

AASG

k dialogu beze ztráty identity. Takový proces však, vysvětlil papež, vyžaduje reciprocitu, vzájemnost.

Zdá se, že pokud jde o vztahy s islámským světem, zdůrazňuje Církev stále více právě tuto reciprocitu.

Analýza agentury Zenit

KOMENTÁŘE

Povolební nectnost

Ve skutečnosti jsme svědky velké prohry pravice

Důsledky voleb

V souvislosti s volbami se hovoří o patu, o výsledku 100:100, ale ve skutečnosti jsme byli svědky velké prohry pravice. Zelené není možné řadit coby kontrapunkt k levici jen proto, že nekoketují s komunisty. Jakmile budou mít možnost se projevit, vyjde velmi rychle najevo, kde bije jejich srdce. Taková je celoevropská zkušenost a naše nebude jiná. Sestavovat pravicovou koalici se Zelenými znamená pohřbít ji zaživa.

Důsledky voleb se definitivně projeví ve chvíli, kdy bude sestavena první fungující vládní koalice. I přes vítězství ODS není vyloučeno, že bude levicová. Leviče totiž volby v podstatě vyhrála. Jestliže někdo volby jednoznačně prohrál, potom je to konzervativní část pravice. Zatímco liberální část pravého spektra může nad vítězstvím či remízou (záleží na interpretaci) jásat, konzervativci si nemohou dělat nejmenší iluze.

Žádné konzervativní politické téma, dokonce ani tak všeobecné jako rodina, se nestalo skutečným předvolebním tématem. Kdo za to může?

Ohlédneme-li se za volbami 2006, nemůžeme nad jejich výsledky nechávat kroutit hlavou. Od začátku do konce v nich nenajdeme pro konzervativce světlý okamžik. Můžeme začít tím, co se stalo a nestalo předmětem politických střetů. Proč se některé strany a mnozí politici téměř styděli za to, co vlastně neodmyslitelně patří k jejich ideovému zázemí?

Můžeme polemizovat o odvaze politiků říkat to, co si skutečně myslí. Každá země potřebuje zásadové politiky, kteří mají jasno v hodnotových otázkách. Mají ale šanci uspět a být zvoleni v zemi jako je naše? Ty, kteří se nestyděli projevit svůj názor na ty nejzásadnější otázky, vůle lidu jednoduše smetla.

Jak se to může stát?

Levotočivé sdělovací prostředky

Jestliže se Jiří Paroubek vzteká, že mu nešli na ruku novináři, připomíná rozmazlené dítě. Ideje sociální demokracie mají mediální podporu dostatečně velkou. A nejen v masových médiích, denících, ale i jinde, v médiích sice méně masových, ale často o to vlivnějších. I levicová kulturní fronta je věru

široká. Levicovní politici si nemohou stěžovat, že by neměli dostatek prostoru pro vyjádření svých názorů. Jsou-li k nim novináři spíše kritičtí, je to proto, že takovými by novináři prostě měli být.

Jestliže se někdo musel obejít bez podpory médií, byla to konzervativní část pravice. Novinářstvo je tradičně levotočivé, snad z principu, protože zleva se o všem snadněji píše. Takto to chodí na celém světě. Pravicovní američtí prezidenti ve volbách vítězili navzdory odporu médií. Jestliže se někomu jeví čeští novináři jako pravicová fronta, je to problém perspektivy. Premiér, který si zavdává s komunisty, pochopitelně nemůže vidět, že novináři nejsou žádní konzervativní jestřábi, ale velmi často píšou v duchu levicového liberalismu. Jakékoliv morálně-kulturní téma je v takovém prostředí předem prohrané.

S nadějí očekáváme povzbudivější volební výsledky, které přivedou do čela zodpovědnější politiky, protože naše země potřebuje změny. Zároveň ale většina společnosti odmítá chápat, že tím, o co v politice především jde, je ctnost. Politická scéna se smrškla na zástupce zástupných problémů.

Jednou z nadějí na oživení společenské diskuse jsou nekonformní média, často nábožensky orientovaná. Jenže zatímco ve Spojených státech už oslovují významnou část veřejnosti, považujeme v Česku za zázrak to, že se vůbec objevila. V moderní společnosti, kde nejsou prostředkem mezilidské komunikace zprostředkující struktury, počínaje rodinou přes různé spolky a obce až třeba po církev, ale ve stále větší míře média, to bez nich jednoduše nejde. Že dnes všude vítězí média konzumní a masová je bohužel realita moderní společnosti, vychýlené jedním nezáviděníhodným směrem, a nezbyvá než doufat, že se společnost začne vracet k prostředkům komunikace, které realitu odrážejí věrněji ve snaze nezakrývat její složitou cestu.

Ani ty nejlepší prostředky komunikace však nemohou zastřít jeden významný fakt: chování médií i politiků odráží nálady společnosti. Jestliže levi-

čák Masaryk jásal, že vývoj jde doleva, měl pravdu. Od jeho časů urazila společnost notný kus cesty. Tehdejší pokrokařské stereotypy se pevně usadily v myslích polovzdělaných mas i jejich vychovatelů, a na takto zkyplené půdě vesele bují stereotypy další. Když Jiří Paroubek použil v předvolební kampani slogan „Bílá hora“, jeho příznivci nadšeně aplaudovali. Jaké volební výsledky můžeme očekávat v prostředí, které zná z náboženské problematiky jen jezuitu Koniáše?

Ctnost věcí veřejnou

Zdá se, že Česká republika se ocitla v začarovaném bludišti. S nadějí očekáváme povzbudivější volební výsledky, které přivedou do čela zodpovědnější politiky, protože naše země potřebuje změny. Zároveň ale většina společnosti odmítá chápat, že tím, o co v politice především jde, je ctnost. Politická scéna se smrškla na zástupce zástupných problémů. Skutečně podstatná otázka je už od dob Aristotela stejná: ctnostný život občanů, a podmínky, které pro takovou možnost stát vytváří. Většina nejen lidu, ale především elity, která je v tomto ještě mnohem agresivnější, do nekonečna opakuje, že ctnost je soukromou záležitostí. Pochopitelně není. Liberální pravice je možná dobrým spojencem proti levici, ale v tomto se spolu s ní mýlí. Ctnost je věcí veřejnou, neboť nemůžeme očekávat, že soukromě nectnostní lidé se stanou náhle ctnostnými, jakmile vstoupí do kontaktu s ostatními, a že vytvoří ctnostnou společnost. Spíše naopak — ctnostná společnost často vychovává ctnostné občany. Mnoho jsme pro ni v těchto volbách neudělali.

Jan Šmíd

Autor je politolog a právník, je šéfredaktorem studentských novin AGORA.

Mezititulky redakce

Vážení čtenáři,

děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání RC Monitoru a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplať

redakce

KOMENTÁŘE

Možnosti křesťanské politiky a jejich meze

Možná potřebujeme očistit

V nově zvolené Poslanecké sněmovně bude chybět několik křesťanských poslanců, známých svou aktivitou v uplynulém volebním období. Pro mnoho katolíků, zejména na Moravě, je překvapivou a nepříjemnou zprávou zejména nezvolení Jiřího Karase, statečného člověka, schopného jít proti proudu. Jakou zprávou pro české katolíky je, že Jiřího Karase už nebudeme moci uvádět jako poslance? Jakou zprávou je vůbec pokles voličské podpory KDU-ČSL, již nepomohla ani sice nepřímá, ale přesto zřetelná podpora biskupů?

Vrchol angažovanosti

Právě skončené volební období přitom představovalo vlastně vrchol přímé křesťanské angažovanosti v parlamentní politice. KDU-ČSL poprvé za celou dobu své polistopadové existence přišla se zákonodárnou iniciativou k omezení počtu potratů. K tomu přistoupil boj proti uzákonění registrovaného partnerství osob stejného pohlaví a další společensky kontroverzní témata, jak to všichni máme v živé paměti. Člověk nemusí být ani věstec, ani analytik, aby si dokázal spočítat, že teď, při poklesu počtu lidoveckých poslanců a právě při absenci agilního Jiřího Karase, tomu bude jinak, a dá se očekávat podstatně větší názorová konformita KDU-ČSL s postoji sice bytostně nekřesťanskými, ale ve společnosti většinovými. Ostatně mezi politicky angažovanými křesťany je veřejným tajemstvím, jak nevraživě reagovali někteří vysoce postavení představitelé KDU-ČSL na protipotratovou kampaň Hnutí Pro život ČR, odstartovanou těsně před volbami; někteří z nich právě v protipotratových billboardech (příznačné je, že v kuloárech, a nikoli nahlas) viděli jednu z příčin poklesu podpory lidovců...

Rozhodování se na rozcestí

KDU-ČSL dnes více než kdy jindy stojí na rozcestí mezi stranou sice programově nekonfesionální, ale držící se i v nepopulárních otázkách desatera Božích přikázání, a stranou, pro niž je — jak to kdysi zformuloval nyníjší bankéř a tehdejší předseda KDS Ivan Pilip — „křesťanství v názvu jen přihlášením se k obecným hodnotám evropské kultury“; pro skutečné věřící je přitom napro-

sto jasné, a snad to ani nemusíme dodávat, že Ježíš Kristus, druhá osoba věčné a všemohoucí Trojice, se stal člověkem, umřel na kříži a vstal z mrtvých pro spásu všech lidí, ne kvůli obecným hodnotám kultury na jednom z kontinentů...

Křesťanské strany dneška

Když Jan Šrámek zakládal začátkem 20. století křesťanskosociální a po první světové válce lidovou stranu, mohl ji budovat jako politické zastoupení římských katolíků, zřetelně spojené s hierarchií (i když ta, respektujíc svobodu politického rozhodování katolíků, nikdy nestanovila věřícím povinnost volit jen tuto stranu). Nyní považujeme za samozřejmé, že křesťanská strana nemůže být výlučně katolická. Jaký bude další vývoj?

Mezi křesťanskými stranami v Evropě (snad kromě Polska a Slovenska) je česká KDU-ČSL svými postoji dnes už výjimka. I křesťanskodemokratické strany v našem bezprostředním sousedství už dávno opustily v řadě otázek autentický křesťanský postoj, především ve věci dnes nejdůležitější a základní, již je dodržování pátého Božího přikázání vůči nenarozeným dětem.

Mezi křesťanskými stranami v Evropě (snad kromě Polska a Slovenska) je česká KDU-ČSL svými postoji dnes už výjimka. I křesťanskodemokratické strany v našem bezprostředním sousedství, jako jsou rakouští lidovci a německé strany CDU a CSU, už dávno opustily — s ohledem na názor většiny obyvatel svých zemí a ve snaze mít volební úspěch — v řadě otázek autentický křesťanský postoj, především ve věci dnes nejdůležitější a základní, již je dodržování pátého Božího přikázání vůči nenarozeným dětem. Přitom paradoxně jsou tyto strany, snad z neinformovanosti, snad s ohledem na vliv a moc, jež mají ve svých zemích, řadou i konzervativních českých katolíků vnímány jako příklad křesťanské angažovanosti v politice. Málo se ví, že kolínský arcibiskup kardinál Joachim Meisner již před lety (marně...) vyzval CDU, aby ze svého názvu škrtnla písmeno C, které je zkratkou pro slovo *christlich*, křesťanský, protože ji již za křesťanskou stranu nelze považovat...

Lidovečtí voliči

Dnes má KDU-ČSL zvláště rozpolcený elektorát: část voličů jí dává svůj hlas, protože v ní vidí (zjednodušeně řečeno) politickou manifestaci Katechismu katolické církve, část jako stranu, která dodává do politiky užitečné konzervativní hodnoty; tu první část voličů pohorší i to, když si na předvolebním letáku přečte slova předsedy Miroslava Kalouska, že svoji politickou práci nechápe jako nějakou oběť (politik se přece má obětovat pro bližní!), tu druhou část uvádí do zuřivosti, když někdo na schůzi strany začne mluvit o Panně Marii... Mezi tím přibývá křesťanů, zejména mladých, kterým KDU-ČSL neříká vůbec nic a volí jiné strany.

Tento mlýn se však nemůže otáčet jinak, než ve směru vývoje celé společnosti; tématem politiky v demokracii je výkon moci podle vůle většiny (respektive velkých skupin), nikoli, jak si někteří křesťané stále myslí, formou hlásání evangelia. Křesťanů, kteří berou Krista celého, i s jeho křížem a s jeho „nepopulárními“ nároky, je málo; není nás v této společnosti ani dost na to, abychom překročili pětiprocentní hranici a dostali se do sněmovny v případě, že bychom byli politicky jednotní... Masivní sekularizace, a neříkejme raději sekularizace, nýbrž odpad od víry, je v celé Evropě tak silná, že tam, kde se křesťanství v názvu strany nestalo jenom prázdnou floskulí, tam, jako ve Francii, skončila činnost někdejší velké křesťanské strany úplně. Obdobný bude podle mého názoru vývoj i u nás. Není však třeba nad tím plakat.

Zkoušky a naděje

Bez Boží vůle, jak víme, z naší hlavy ani vlas nespadne. On všechno dokáže proměnit k dobrému. A dopouští i zkoušky jen pro náš prospěch. Možná jsme byli až příliš přepolitizováni; možná jsme ve svých srdcích připustili až příliš silné spojení politiky a Božího slova; možná potřebujeme očistit a uvědomit si, že království Boží není z tohoto světa a nemůžeme je prosazovat prostředky politické moci. Pán Ježíš, i když mohl, nepožádal Otce, aby mu poslal na pomoc dvanáct pluků andělů...

František Schildberger
Autor je básník a publicista.
Mezititulky redakce

DOTAZY ČTENÁŘŮ

Boží milosti

Řada čtenářů vyjádřila přání seznámit se stanoviskem učitelského úřadu na různé aktuální otázky. Na zaslané dotazy týkající se víry a mravů odpovídají kněží Řádu bratří kazatelů (dominikánů) s úmyslem stanovisko Církve srozumitelně zprostředkovat. Dotazy lze zasílat na korespondenční adresu redakce uvedenou v tiráži.

Co jsou to Boží milosti? Jakým způsobem je možné je získávat? Co brání člověku, aby je přijímal?

E. Peroutková

Nezasloužený dar disponovaným

Boží milost je předně dar od Boha, který se nedá zasloužit a který Bůh dává neviditelně naší duši. Dá se říct, že Boží milost je forma, kterou se Bůh sdílí člověku a kterou s ním komunikuje. To, že se nedá zasloužit, je pravda jen z jistého ohledu. Skutečně nemůžeme udělat nic, zač by nám byl Bůh čímkoliv povinný. Přesto nám Bůh rád dává své dary, ale velmi často v závislosti na naší dispozici. Jak jsme mu otevření — v praxi to znamená, jak jsme ochotni jednat dobře.

Milost pomáhající

Boží milost je třeba rozlišit na dvě kategorie, které se velmi liší. Jedna z nich je milost pomáhající. Také se používá termín aktuální, aby se vystihlo, že nám ji Bůh dává ke každému jednotlivému dobrému úkonu vůle. Vlastně pouze na základě této neustálé Boží pomoci jsme schopni jednat dobře. Nemusíme si toho všimnout, ale Bůh nám pomáhá. Pomáhá každému, kdo jedná dobře a nezáleží na tom, jestli je to hříšník, nebo člověk dobrý. Každým využitím této milosti pomáhající se člověk disponuje k přijetí další a větší milosti k ještě dokonalejšímu jednání. A takto může člověk postupně získat dispozici i k přijetí jiného druhu milosti, která vstupuje do duše a pozvedá její přirozenost. Každým odmítnutím se naopak zneschopňuje přijímat Boží pomoc, ale nikdy o ni zcela nepřijde, protože Bůh ji nabízí pořád.

Milost posvěcující

Druhá z milostí je milost posvěcující, které se říká také habituální, což znamená, že nám ji Bůh dává s úmyslem, aby nám zůstala napořád — podobně jako řeholníkovi hábit (řeholní roucho). Neznámá to, že se nedá ztratit, ale její povaha — oproti milosti pomáhající je trvalá. Tato milost byla dána Adamovi a Evě při stvoření a měla se přenášet na všechny potomky. Ztratit se dá těžkým hříchem a takto o ni Adam i všichni jeho potom-

Foto: fssp.org

ci přišli (proto se nerodíme v milosti, jak jsme původně měli, ale v „dědičném“ hříchu). Tato milost působila, že člověk byl Bohu podobný nejen přirozeně — nesmrtnou duší s rozumem a svobodným rozhodováním, ale i nadpřirozeně — podílem na Boží přirozenosti, kterým je právě tato milost posvěcující. Proto se jí tak říká: posvěcující, že člověka posvěcuje, dělá ho svatým, dokonalým v dobru, podobným jedinému svatému Bohu. Tuto milost Bůh dával v dějinách spásy různým způsobem a na stránkách Písma svatého se setkáme s termínem „ospravedlnění“, který popisuje právě tuto milost. Tak se říká o Abrahámovi, že uvěřil, a bylo mu to uznáno za spravedlnost. Proto mnohé starozákonné patriarchy a proroky zýváme jako svaté, přestože žili před Kristem. Měli milost posvěcující, ale nemohli zatím vejít do nebe, které Adamův hřích člověku zavřel. Proto mohl Kristus po své smrti sestoupit do podsvětí a odvést spravedlivé Starého zákona do nebe.

Tato milost je vzácná tím, že o ní můžeme mluvit jako o Božím přebýváním v nás, jako o Boží lásce, jako o Duchu svatém, který je dárce milostí.

Rozvíjení milosti posvěcující

Milost posvěcující v nás má po celý život růst konáním dobra a především přijímáním svátostí. Každá svatá zpověď, každé svaté přijímání v nás tuto milost rozmnožuje. Obrazně řečeno zvětšuje v naší duši prostor, který obývá Bůh, až se pak dá říct spolu se sv. Pav-

lem: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus.“ Tato milost je tak trvalá, že zůstává i na věčnosti, ale tam se změní ve světlo slávy ve kterém uvidíme Boha. Ona nás už zde na zemi „zbožšťuje“ a na věčnosti nás připodobní Bohu tak, že ho budeme moci vidět tváří v tvář tak jak je.

Kristus ustanovil velmi jednoduchý způsob, jak milost posvěcující získat: svátostí křtu. Netrvá to, nebolí to, je to snadné provést, za velmi málo lidské námahy se získává tak mnoho! A protože se dá ztratit, vymyslel a ustanovil Kristus podobně jednoduchý způsob, jak ji znovu získat: svátost smíření.

Vzácnost a potřebnost milosti

Člověk je velmi pošelilý, pokud to ví a nedbá na to, protože přichází o velmi mnoho a stačilo by tak velmi málo. Když pokřtěný člověk o tuto milost přijde, není schopen jednat tak, aby si to zasloužilo odměnit nebem. Takto jednat je možné jedině ve stavu Božích dětí — s milostí posvěcující. Jinak je každý den časem ztraceným pro věčnost. Člověk je sice dál schopen jednat dobře — milost pomáhající mu nechybí, ale ne nadpřirozeně, božsky — protože nemá v duši milost, která to působí.

Nepohrdejme těmito dary, protože i když se zdají být obyčejné, jsou velmi vzácné a nebýt svobodného Božího rozhodnutí, s něčím takovým jako je milost posvěcující, přijetí za Boží syny, nebe, vidění Boha... bychom nemohli ani trochu počítat.

P. Cyprián Suchánek OP

NA ZÁVĚR

Děkujeme za vaše ohlasy.

Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat na adresu redakce uvedenou v tiráži.

Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Vážení priatelia v *RC Monitore*, vyprosujem Vám Božie požehnanie. Nazývám si Vás v záhlaví priatelia, lebo Vaše články v *Monitori* sú „áno-áno, nie-nie“, a to dnešnému svetu chýba. Som, ako i vidíte, Slovak žijúci na Morave 24 roky. Pracoval som v zeméďelstve, ďalej v Charite ako údržbár, posledne desaťročie v Dukovanoch na výstavbe elektrární. Spolu mám odpracované vo výrobe polstoročia. Píšem Vám to preto, abyste vedeli, že sme s Vami s *RC Monitorom* spokojní.

Jozef Čekovský, Radkovice u Hrotovic

Vážená redakce, mé pozornosti nešla zajímavá shoda: ve dvou hrách režiséra Zdenka Zelenky uvedených ČT mají hlavní ženské postavy, ztělesňující veškeré možné zlo, na krku zavěšený šperk v podobě kříže. Přeje si pan Ze-

lenka, aby divák asocioval zlo s křížem? Proč se křesťanské církve nebrání?

J. Kučera, Praha

K jak absurdním postojům může dojít člověk, když propadne určité ideologii na úkor zdravého rozumu, ukazují články Mgr. P. Čižinského o tzv. antidiskriminaci v 9. čísle *RC Monitoru*. Autor vlastně argumentuje sám proti sobě, když zdůvodňuje, proč se určité věci nemají řešit z pozice síly.

Podle něj je diskriminací a dokonce jistým násilím, odmítne-li například majitel domu někoho ubytovat. Toto jednání „z pozice síly“ prý vyvolává u druhých zatvřelou ukřivďenost. Bůh nechce, abychom takto prosazovali Jeho vůli, místo toho máme věřit v sílu slova.

Je-li tomu tak, jak ale může tentýž Bůh chtít násilí mnohem větší, totiž nutit poskytovatele služeb či zaměstnavatele k určitému jednání pod hrozbou trestů? Až bude nějaký pan domácí sedět ve vězení za to, že odmítl někomu pronajmout byt, tak to v něm zatvřelost a pocit křivdy vyvolávat nebude? A kam se nám najednou vytratila „víra v sílu slova“, jímž bychom odbourávali ony „předsudky“?

Zdravý rozum říká, že zakázáno má být především skutečné násilí, přímé ubližování druhým lidem, zvláště fyzické útoky. Prioritou zdravé společnosti je spravedlnost, ne naprostá rovnost všech ve všem. (Zdalipak by pan Čižinský podpořil zákaz diskriminace nenarozených?)

Michal Peřina, Praha

Liturgická čtení

18. 6. Neděle	Ez 17,22–24, Žl 92, 2 Kor 5,6–10, Mk 4,26–34 <i>11. neděle v mezidobí</i>		
19. 6. Pondělí	1 Král 21,1–16, Žl 5, Mt 5,38–42 <i>sv. Jan (Nepomuk) Neumann</i>	22. 6. Čtvrtek	Sir 48,1–15, Žl 97, Mt 6,7–15 <i>sv. Paulín</i>
20. 6. Úterý	1 Král 21,17–29, Žl 51, Mt 5,43–48 <i>sv. Metoděj (Olympský)</i>	23. 6. Pátek	Oz 11,1.3–4.8c–9, Iz 12, Ef 3,8–12.14–19, Jan 19,31–37 <i>Slavnost Nejsvětějšího srdce Ježíšova</i>
21. 6. Středa	2 Král 1.6–14, Žl 31, Mt 6,1–6.16–18 <i>sv. Alois Gonzaga</i>	24. 6. Sobota	Sk 28,16–20.30–31, Žl 11, Jan 21,20–25 <i>sv. Jan Křtitel</i>

25. 6. Neděle	Job 38,1.8–11, Žl 107, Kor 5,14–17, Mk 4,35–41 <i>12. neděle v mezidobí</i>		
26. 6. Pondělí	2 Král 17,5–8.13–15a.18, Žl 60, Mt 7,1–5 <i>sv. Jan a Pavel</i>	29. 6. Čtvrtek	Sk 12,1–11, Žl 34, 2 Tim 4,6–8.17–18, Mt 16,13–19 <i>sv. Petr a Pavel</i>
27. 6. Úterý	2 Král 19,9b–11.14.21.31–35a.36, Žl 48, Mt 7,6.12–14 <i>sv. Cyril Alexandrijský</i>	30. 6. Pátek	2 Král 25,1–12, Žl 137, Mt 8,1–4 <i>sv. Prvomučedníci římsí</i>
28. 6. Středa	2 Král 22,8–13; 23,1–3, Žl 119, Mt 7,15–20 <i>sv. Irenej</i>	1. 7. Sobota	Pláč 2,2.10–14.18–19, Žl 74, Mt 8,5–17 <i>sv. Theobald</i>

RC MONITOR — zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.